

13.05.2014

Vakaj/12

§ 114

Varhaiskasvatuslautakunnan lausunto tarkastuslautakunnan vuoden 2013 arviointikertomuksesta

HEL 2014-004186 T 00 03 00

Lausunto

Varhaiskasvatuslautakunta antoi tarkastuslautakunnalle seuraavan lausunnon vuoden 2013 arviointikertomuksen kohdista 2.2, 3.2 ja 4.1.2–4.1.3:

Arviointikertomuksen kohta 2.2. Sitovien toiminnallisten tavoitteiden seurannan ja dokumentoinnin puutteet

Tarkastuslautakunta on todennut kertomuksessaan, että kaikkien hallintokuntien tulee tallentaa tilinpäätöstyötilaan tilinpäätösohjeistuksen mukaisesti sellaiset dokumentit, joiden perusteella sitovien tavoitteiden toteutuminen voidaan varmentaa koko vuoden ajalta.

Varhaiskasvatuslautakunta toteaa, että varhaiskasvatusviraston vuoden 2013 kaikkia sitovia toiminnallisia tavoitteita koskevat dokumentit talletettiin tilinpäätöstyötilaan Taloushallintopalveluliikelaitoksen antaman aikataulun mukaisesti. Varhaiskasvatusviraston sitovia tavoitteita koskeva dokumentointiaineisto oli erittäin kattava sisältäen kaiken mahdollisen saatavan dokumentaation, mitä sitovista tavoitteista oli saatavissa: linkit Tilastoportaaliin, sitovia tavoitteita koskevat muistiot, pöytäkirjat ja lisälaskelmat.

Varhaiskasvatuslautakunnan tilinpäätöksen käsittelyn mukaan varhaiskasvatusviraston viidestä sitovasta toiminnallisesta tavoitteesta toteutuivat kaikki muut paitsi sitova tavoite, jonka mukaan lasten päivähoitossa pienennetään lapsiryhmien kokoja vuonna 2013 siten, että kolme vuotta täyttävien lasten hoitoisuuskerroin tarkistetaan neljä kertaa vuodessa. Toteutumatta jääneestä sitovasta tavoitteesta raportoitiin kaupunginhallitukselle 31.1.2014 mennessä.

Tarkastuslautakunnan näkemyksen mukaan yksi varhaiskasvatusviraston sitova tavoite toteutui vain osittain, joten tavoite ei toteutunut. Kyse oli leikkipuistojen avoimen toiminnan kehittämistä koskevasta tavoitteesta: ”Leikkipuistojen avointa toimintaa vahvistetaan myös koululaisten loma-aikoina sekä iltaisin ja viikonloppuisin myös yhteistyössä järjestöjen kanssa.”

Tarkastusvirasto pyysi lisäselvitystä ja dokumentointia ainoastaan edellä mainitun sitovan tavoitteen toteutumisesta.

Tarkastuslautakunnan mukaan varhaiskasvatusvirastosta saatujen lisätietojen perusteella toimintaa on pyritty kehittämään tavoitteen mukaisesti, mutta konkreettiset muutokset edellisvuoteen nähden ovat jääneet vähäisiksi. Ilta- ja viikonlopputoiminnot leikkipuistoissa eivät lisääntyneet.

Arviointikertomuksen kohta 3.2. Talousarvioraamin ohjausvaikutus ja sitovien taloudellisten tavoitteiden sitovuus

Tarkastuslautakunta toteaa kertomuksessaan, että lauta- ja johtokuntien tulee sitoutua kaupunginhallituksen päättämään talousarvioraamiin ja kaupunginvaltuuston päättämään sitovaan määrärahasoon. Päätökset viraston talouden tasapainottamiseksi tulee tehdä heti, kun määrärahojen ylittymisriski havaitaan.

Lisäksi lauta- ja johtokuntien tulee raportoida mahdolliset ylitystarpeet ja niiden johdosta aiheutuvat talouden sopeuttamisen toimenpiteet talouden toteutumisen yhteydessä kaupunginhallituksen päätöksen mukaisesti.

Varhaiskasvatuslautakunta käsitteli kokouksessaan 12.11.2013 § 186, varhaiskasvatusviraston ylitysoikeuden hakemisen vuoden 2013 talousarvion menoihin. Ylitysoikeutta haettiin 2,0 milj. euroa perusteena lasten päivähoidon kasvanut asiakasmäärä, mikä kohdistui erityisesti avustuksiin: kotihoidon ja yksityisen hoidon tukiin. Vuoden 2013 tilinpäätöksen valmistuessa oli tarve hakea ylitystä vielä 1,7 milj. euroa, josta varhaiskasvatuslautakunta teki esityksen kokouksessaan 11.2.2014 § 26.

Uuden viraston toimintaan kohdistui yllättäviä menoja, joihin varhaiskasvatusviraston vuoden 2013 budjetissa ei ollut osattu varautua mm. vuokratilaisuuksissa ja muiden palvelujen ostoissa, joista ylitystä budjettiin verrattuna aiheutui noin 0,7 milj. euroa. Vuosien 2013 ja 2012 laskutukseen liittyvät luottotappiot kohdistuivat tilikaudelle 2013, mitkä ylittivät budjettiin varatun määrärahan noin 1,0 milj. euroa.

Varhaiskasvatuslautakunta toteaa, että kaikkien neljän virallisen ennusteen käsittelyn yhteydessä tuotiin esille viraston talouteen liittyvät riskitekijät vuonna 2013. Erityisesti väestönkehitykseen liittyvä epävarmuus vaikeutti varhaiskasvatusviraston menojen arviointia koko vuoden 2013 ajan. Riskinä tuotiin esille jo ensimmäisen ennusteen käsittelyn yhteydessä yksityisen hoidon tuen ja lasten kotihoidon tuen lapsimäärien kehittyminen talousarviovuonna sekä luottotappioiden epävarma määrittäminen ja niiden kohdistuminen virastolle.

Viraston talouden kokonaistilannetta käsiteltiin varhaiskasvatuslautakunnan kokouksessa 18.6.2013 § 101. Kokouksessa esiteltiin ja keskusteltiin mahdollisina

viraston talouden sopeuttamistoimenpiteinä asiakasmaksujen sisaralennuksen poistoa tulolisäyksenä ja kotihoidon tuen Helsinki-lisän alentamista 2–3-vuotiailta lapsilta.

Varhaiskasvatuslautakunnan kokouksessa 12.11.2013 § 182 käsiteltiin 2–3-vuotiaiden lasten kotihoidon tuen kuntalisän poistamista 1.2.2014 lukien. Vuositasolla säästö olisi ollut noin 3,4 milj. euroa. Varhaiskasvatuslautakunta hylkäsi esityksen.

Varhaiskasvatusvirasto panosti koko vuoden 2013 ajan ennustamisprosessin selkiyttämiseen ja parantamiseen. Virastossa laadittiin ryhmien muodostamiseen ohje. Lisäksi lautakunnalle tiedotettiin toteutuneista suhdeluvuista Helsingissä jokaisen ennusteen yhteydessä. Myös sijaisten käytön määrärahatoteumaa raportoitiin lautakunnalle ennusteiden yhteydessä.

Varhaiskasvatusvirasto on jatkanut vuonna 2014 talouden raportoinnin kehittämistä ja toiminnan yksikkökustannusten seurantaa sekä toiminnan tunnuslukujen kehittämistä. Tavoitteena on kustannusten entistä tarkempi seuranta ja talousarvioraamissa pysyminen.

Arviointikertomuksen kohta 4.1.2. Hankinta- ja kilpailuttamisosaaminen palveluhankinnoissa

Tarkastuslautakunta toteaa kertomuksessaan mm. että hankintaprosessin sujuvoittamiseksi hallintokuntien tulee olla yhteydessä hankintakeskukseen jo varhaisessa vaiheessa käynnistäessään merkittäviä palveluhankintoja.

Varhaiskasvatuslautakunta toteaa, että varhaiskasvatusvirastossa on lisätty hankintayhteistyötä hankintakeskuksen kanssa ja mahdollisuuksien mukaan myös yhteiskilpailutuksia muiden hallintokuntien kanssa. Yhteiskilpailutuksilla on pyritty yhdistämään samankaltaisia hankintatarpeita suuremmiksi kokonaisuuksiksi ja vähentämään kilpailutuksiin käytettävää kokonaistyömäärää. Kuten tarkastuslautakunta toteaa, hankintayhteistyö vaatii varhaista tiedon saamista ja viestintää hallintokuntien suunnitelmista ja tähän on pyritty olemalla yhteydessä hyvissä ajoin eri hallintokuntien hankinnoista vastaaviin. Toistaiseksi varhaiskasvatusvirastossa tehdään itsenäisesti osa kilpailutuksista, jotka eriyvät selkeästi muiden hallintokuntien hankinnoista.

Kaupungin yhteiset hankintaohjeistukset ja asiakirjamallit ovat selkeyttäneet kilpailutusprosesseja ja varhaiskasvatusviraston hankinnoista vastaavat ovat kokeneet kaupungin oman hankintakoulutuksen toimivaksi. Tarvittaessa varhaiskasvatusvirastossa on myös käytetty vähäisessä määrin

13.05.2014

Vakaj/12

kaupungin ulkopuolisten toimijoiden järjestämiä hankintakoulutuspalveluita. Varhaiskasvatusvirasto käyttää aktiivisesti oikeuspalvelujen ja hankintakeskuksen asiantuntemusta hankinnoissaan, vaikka se onkin hallintokunnan oman harkinnan varassa.

Arviointikertomuksen kohta 4.1.3 Virastojen tietojärjestelmähankkeet

Tarkastuslautakunta toteaa arviointikertomuksessa, että hallintokuntien tulee arvioida ja seurata tietojärjestelmähankkeidensa kustannuksia ja hyötyjä riippumatta siitä, koetaanko hanke pakolliseksi.

Varhaiskasvatuslautakunta toteaa, että varhaiskasvatusviraston tietojärjestelmähankkeiden kustannuksia seurataan kuukausittain ja tarkemmin virallisten ennusteiden yhteydessä neljännesvuosittain. Lisäksi varhaiskasvatusvirastossa seurataan toimintaa ja taloutta, projekteja ja hankkeita laajemmin myös hyötyjen näkökulmasta.

Esittelijä

varhaiskasvatusjohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Armi Vaden, taloussuunnittelupäällikkö, puhelin: 310 43346
armi.vaden(a)hel.fi

Liitteet

- 1 [Tarkastuslautakunnan lausuntopyyntö, varhaiskasvatuslautakunta.pdf](#)
- 2 [Tarkastuslautakunnan vuoden 2013 arviointikertomus \(Talk 16.4.2014\)](#)

Lausuntoehdotus

Lausunto on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Tarkastuslautakunta on hyväksynyt 16.4.2014 (43 §) vuoden 2013 arviointikertomuksen. Kertomuksesta tulee hankkia tarkastussäännön 8.2 §:n mukaisesti kaupunginhallitukselta ja muilta kaupungin toimielimiltä tarvittavat lausunnot valtuustolle toimitettaviksi.

Tarkastuslautakunta pyytää 28.5.2014 mennessä varhaiskasvatuslautakunnan lausuntoa kertomuksen kohdista 2.2, 3.2 ja 4.1.2–4.1.3. Lausunto pyydetään osoittamaan tarkastuslautakunnalle.

Esittelijä

varhaiskasvatusjohtaja
Satu Järvenkallas

13.05.2014

Vakaj/12

Lisätiedot

Armi Vaden, taloussuunnittelupäällikkö, puhelin: 310 43346
armi.vaden(a)hel.fi

Liitteet

- 1 [Tarkastuslautakunnan lausuntopyyntö, varhaiskasvatuslautakunta.pdf](#)
- 2 [Tarkastuslautakunnan vuoden 2013 arviointikertomus \(Talk 16.4.2014\)](#)

Tiedoksi

Tarkastuslautakunta

Päätöshistoria

[Tarkastuslautakunta 16.04.2014 § 43](#)

HEL 2014-004186 T 00 03 00

Päätös

Tarkastuslautakunta päätti hyväksyä arviointikertomuksen vuodelta 2013 sekä hankkia siitä kaupunginhallitukselta ja muilta kaupungin toimielimiltä tarvittavat lausunnot 21.5.2014 mennessä toimitettaviksi kaupunginvaltuustolle yhdessä arviointikertomuksen kanssa.

[09.04.2014 Ehdotuksen mukaan](#)

[02.04.2014 Ehdotuksen mukaan](#)

Esittelijä

tarkastusjohtaja
Pirjo Hakanpää

Lisätiedot

Timo Terävä, arviointipäällikkö, puhelin: 310 43126
timo.terava(a)hel.fi